

Nowe substancje psychoaktywne – wiedza i doświadczenia polskiej młodzieży

New psychoactive substances – the Polish youth knowledge
and experiences

**Agnieszka Pisarska¹, Jacek Moskalewicz¹, Ornella Corazza², Sulaf Assi²
Pierluigi Simonato², Zsolt Demetrovics¹⁰, Jacqueline Stair²,
Suzanne Fergus², Cinzia Pezolesi², Manuela Pasinetti², Zoe Davey²,
Paolo Deluca³, Colin Drummond³, Urszula Blaszkó³, Barbara Mervo¹⁰,
Lucia Di Furia⁹, Magi Farre⁷, Liv Flesland⁵, Harry Shapiro⁴,
Holger Siemann⁶, Arvid Skutle⁵, Marta Torrens⁷, Ferran Sambola⁷,
Peer van der Kreeft⁸, Norbert Scherbaum⁶, Fabrizio Schifano²**

¹ Instytut Psychiatrii i Neurologii (IPiN), Warszawa, Polska

² School of Life and Medical Sciences, University of Hertfordshire, Hatfield, Wielka Brytania

³ Addictions Department, Institute of Psychiatry, King's College, London, Wielka Brytania

⁴ DrugScope, London, Wielka Brytania

⁵ Bergen Clinics Foundation, Bergen, Norwegia

⁶ Rhine State Hospital, University of Duisburg-Essen, Essen, Niemcy

⁷ IMIM – Hospital del Mar Parc de Recerca Biomèdica, Barcelona, Hiszpania

⁸ De Sleutel, Gent, Belgia

⁹ Servizio Salute Regione Marche, Ancona, Włochy

¹⁰ National Institute for Drug Prevention, Institute for Social Policy and Labour, Budapest, Węgry

Abstract – Introduction. This study was conducted within the frame of the ReDNet project (the Recreational Drugs European Network), and was aimed at an assessment of access to information and level of respondents' knowledge of new psychoactive substances (NPS) so called "legal highs", as well as their information needs on NPS. Moreover, current NPS use among respondents, motives behind their use and factors associated with NPS use were examined.

Method. The self-administered anonymous questionnaire was completed during university lectures and via the Internet. The sample included two populations: regular university students (N = 109) from Warsaw and young people visiting a drug-use discussion forum (N = 625).

Results. The survey showed that most of the respondents reported having access to information about NPS. The Internet was perceived as the most important source of information. Forum respondents evaluated their current knowledge of NPS higher and showed much better knowledge on particular NPS. Information rated as most important to improve knowledge of NPS was: desired psychoactive

---

Finansowanie/Financial support. Badania zrealizowano w ramach programu Recreational Drugs' European Network: an ICT prevention service addressing the use of novel compounds in vulnerable individuals – ReDNet, sfinansowanego ze środków Komisji Europejskiej poprzez Executive Agency for Health and Consumers w ramach Public Health Programme.

Konflikt interesów nie występuje. *Conflict of interest no declared.*

effects and adverse side effects. Approximately half of the respondents used NPS in the last year and 27% during the last month with significantly higher prevalence rates among respondents from the forum. The most frequent motives behind NPS use were willingness to experiment with new substances, easy access via the Internet and legality. More than half of the respondents who use NPS experienced adverse effects. The results of logistic regression showed that the younger the age, the more positive the NPS knowledge evaluation, better experience with NPS and other illegal drug use and more increased risk of current NPS use.

Conclusion. NPS prevention measures should be based on the provision of reliable and well-documented knowledge and focused on demand and harm reduction as well as health promotion.

Key words: new psychoactive substances, legal highs, youth, Internet

Streszczenie – *Wprowadzenie.* Celem badań zrealizowanych w ramach projektu ReDNet była odpowiedź na pytania dotyczące dostępu do informacji oraz wiedzy osób badanych na temat nowych substancji psychoaktywnych (tzw. dopalaczy), a także potrzeb respondentów w zakresie poszerzenia tej wiedzy. Celem było również zebranie danych na temat doświadczeń badanych, w tym motywów skłaniających do sięgania po nowe substancje oraz czynników zwiększających ryzyko ich używania.

Metoda. Badania miały charakter ankietowy i zostały przeprowadzone metodą audytoryjną podczas wykładów akademickich oraz przez Internet. Badaniami objęto studentów uczelni warszawskich (N=109) oraz osoby odwiedzające forum internetowe służące wymianie informacji, doświadczeń i poglądów na temat substancji psychoaktywnych (N=625).

Wyniki. Zebrane dane wskazują, że większość badanych miała dostęp do informacji o nowych substancjach psychoaktywnych, przede wszystkim w Internecie. Respondenci z forum wyżej ocenili poziom własnej wiedzy oraz wykazywali lepszą znajomość nowych substancji psychoaktywnych. Według badanych informacje najbardziej przydatne dla poprawy wiedzy o nowych substancjach dotyczyły oczekiwanych efektów oraz działań ubocznych. Około połowa respondentów sięgała po nowe substancje w ostatnim roku, a około 27% – w ostatnim miesiącu. Ich rozpowszechnienie było znacząco wyższe wśród respondentów z forum. Najwięcej respondentów jako powód sięgania po nowe substancje wskazało chęć eksperymentowania z nimi, łatwą dostępność przez Internet oraz ich legalność. Ponad połowa z osób mających do czynienia z nowymi substancjami doświadczyła negatywnych konsekwencji ich używania. Analizy regresji wykazały, że czynnikami związanymi z bieżącym sięganiem po nowe substancje psychoaktywne był wiek badanych, dobra ocena własnej wiedzy na ich temat, pozytywne doświadczenia z tymi substancjami oraz używanie innych, tradycyjnych narkotyków.

Wnioski. Przekazywanie rzetelnej i dobrze udokumentowanej wiedzy powinno być podstawą działań zaradczych dotyczących nowych substancji psychoaktywnych, ukierunkowanych zarówno na zmniejszenie popytu i ograniczanie szkód, jak i na promocję zdrowia.

Słowa kluczowe: nowe substancje psychoaktywne, dopalacze, młodzież, Internet

WPROWADZENIE

Używanie substancji psychoaktywnych określanych jako: *legal highs*, *new compounds*, *research chemicals* czy dopalacze stało się w ostatniej dekadzie istotnym problemem polityki narkotykowej, zdrowia publicznego oraz badań – zarówno na świecie, jak i w Polsce (1–4). Substancje te były – i nadal są – rozpowszechniane jako legalne substytuty narkotyków nielegalnych, takich jak: konopie, amfetamina, kokaina, ekstaza czy LSD (5, 6, 7). O ile jednak konsekwencje zdrowotne związane z używaniem „tradycyjnych” narkotyków zostały już opisane w literaturze fachowej (choć nadal prowadzi się badania zmierzające do bardziej dogłębnego poznania ich właściwości i działania), o tyle w odniesieniu do substancji, które pojawiły się niedawno, dyspo-